

Lessuggesties voor de Middenbouw (6-9 jaar)

Op zondag 23 januari 2022 is het Internationale Dag van het Handschrift.
Van woensdag 19 t/m 26 januari is de Nationale Week van het Handschrift.
Deze lesbrief geeft een aantal suggesties rond het motto '**Onthouden? Schrijf 't op!**'
Ieder kan zelf bepalen welke suggesties het meest in aanmerking komen, afhankelijk van de leeftijdsgroep en de beschikbare tijd.

Ik zie, ik zie....., wat jij maar eventjes zag!

Opdracht: Onthouden welke voorwerpen onder de doek liggen.

De leerkracht heeft een aantal voorwerpen (of plaatjes) voor zich en een ondoorzichtige doek.
Alle kinderen hebben een antwoordblad en potloden van verschillende kleuren voor zich.
Een voorbeeld van een antwoordblad: zie bijlage 1 en 2.

Werkwijze:

1. De leerkracht laat een serie voorwerpen zien, bijv. voertuigen. Bijlage 1, 2
  2. De kinderen (of de leerkracht) benoemen wat ze zien en zoeken het plaatje op het antwoordenblad.
  3. De leerkracht pakt er een paar uit (het aantal is afhankelijk van de leeftijd) en legt die onder de doek.
  4. Welke voorwerpen liggen onder de doek?
  5. De kinderen zetten een kruisje bij de (plaatjes van de) voertuigen die onder het doek liggen.
  6. Herhaal het spel een paar keer met andere combinaties van voertuigen onder de doek.
- Daarna kan de leerkracht de reeks voertuigen uitbreiden, bijv. door beide antwoordbladen in te zetten.
  - Moeilijker is het spel met voorwerpen die geen relatie met elkaar hebben.
  - Makkelijker: kinderen kunnen samenwerken met twee-of drietalen.
  - Variatie: het voertuig omcirkelen of zelfs de vorm natrekken

Emoticons

Opdracht: Teken de emoticon na die de leerkracht laat zien (zie bijlage 3).

Werkwijze:

1. De leerkracht laat kort een emoticon zien.
2. De kinderen proberen de emotie te onthouden en na te tekenen op het formulier van bijlage 4.

Afhankelijk van de groep kan de leerkracht:

- de emoticon korter of langer laten zien
- een makkelijker of moeilijker emoticon laten zien

Met schrijven onthoud je beter!

Opdracht: Toets het motto met je klas.

Vertel de klas dat we dit motto gaan testen: helpt 'opschrijven' inderdaad bij onthouden? Zeg dit niet vooraf, want dan beïnvloed je de leerlingen onbewust om zich meer in te spannen en het te willen onthouden!

Werkwijze:

1. Verdeel de klas in 2 groepen
2. De leerkracht leest 7 tot 10 woorden voor (zie voorbeeldseries)
3. De ene helft van de klas schrijft deze woorden op, de andere helft probeert ze te onthouden. Zie bijlage 5.
4. Alle woorden voorgelezen? Beide groepen proberen zoveel mogelijk woorden te herinneren en schrijven ze op. De groep die opschreef draait het blaadje natuurlijk eerst om!
5. Herhaal stap 1 t/m 4, waarbij de 2 groepen nu wisselen. Lees 10 nieuwe woorden voor.
6. Met elkaar berekenen wat beter heeft gewerkt?

Met schrijven onthoud je beter!

Zonder opschrijven

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Met opschrijven

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10

 © 2018 en bezitting. Creatief: www.creatief.nl
Alle rechten voorbehouden.

Voorbeeldseries voor elke poging:

- 10 dicteewoorden per leerjaar aan de eigen taalmethode
- voorbeeldseries:
  - nachtegaal – krokodil – olifant – vogelkooi – telefoon – brievenbus – hondenbak
  - kaarten – poorten – feesten – linten – jurken – liften – roepen
  - ontbijt – ontmoet – onthoud – ontmoet – ontdek – ontsnap – ontstaan – ontspan
  - raam – roem – riem – zien – zon – zijn – klop – klap – klip
  - snoep – stok – slag – stoot – stop – post – stuk – kust – rups
  - jas – afwasborstel – pretpark – koekje – mopperen – geloven – verzameling
- eigen serie woorden

Klasgesprek

Hierna kan de leerkracht de vraag stellen voor een kort klasgesprek.

- Wat is makkelijker om te onthouden: met of zonder eerst opschrijven?
- Welke conclusie trekken we na dit onderzoekje?

Vriendelijk verzoek

Hebben jullie iets met deze suggesties gedaan in deze Nationale Week van het Handschrift?

Wij stellen het zeer op prijs om daar iets over te mogen horen!

Bijvoorbeeld wat er uit het onderzoekje kwam.

Bij voorbaat hartelijk dank!

Platform Handschriftontwikkeling

E-mail: dick.schermer@upcmail.nl

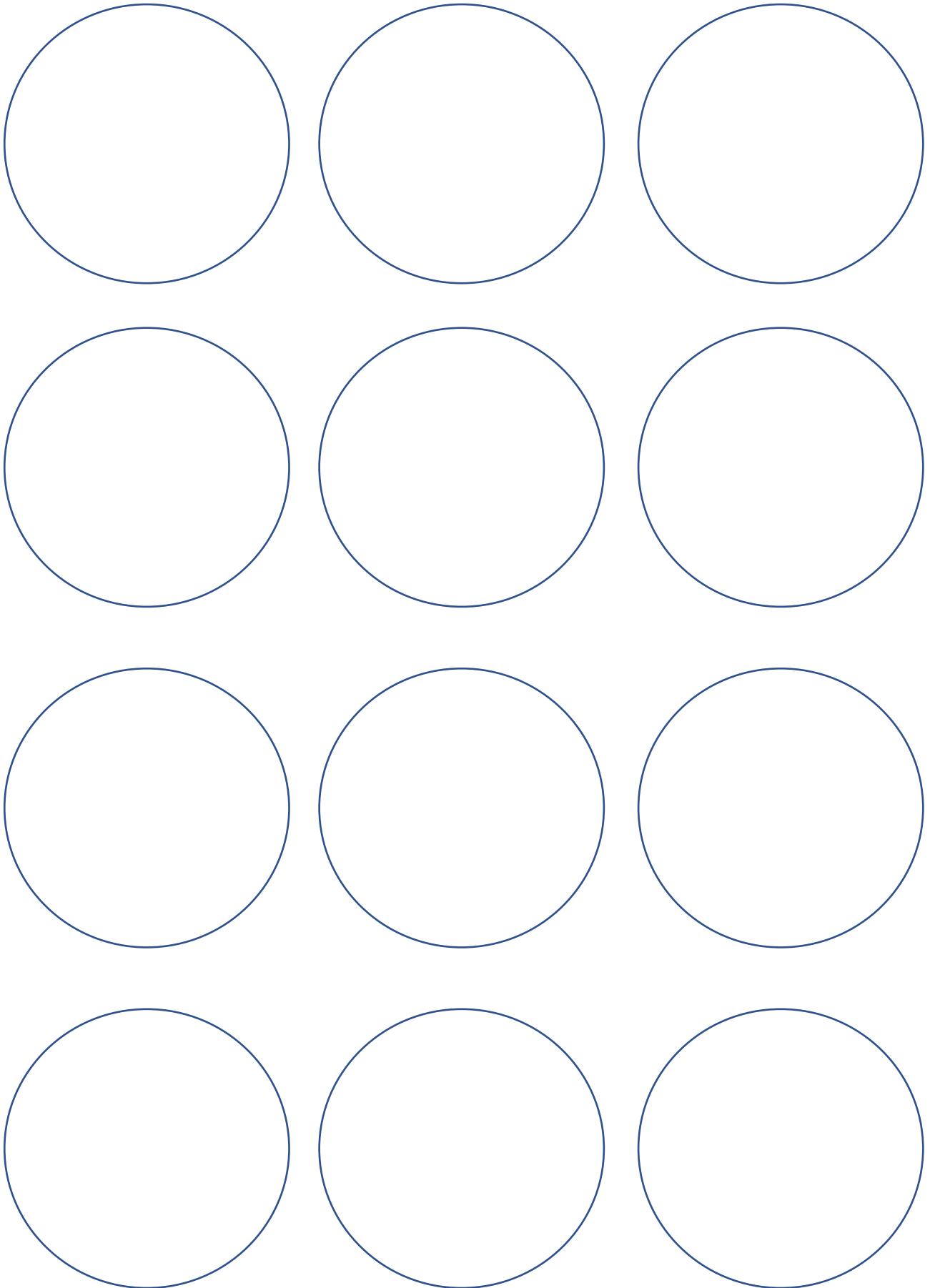
Platform Handschriftontwikkeling/GA&HS/03.01.22

Voorbeeldblad voor de leerkracht

Met schrijven onthoud je beter!

Zonder opschrijven

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Met opschrijven

1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10

